

ἐπιμόνου ἀφοσιώσεώς των! Νὰ ἐλπίσωμεν λοιπόν, ὅτι μετ' ὀλίγον ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ θεωρῆ μετὰ ζηλοτύπου βλέμματος τοὺς ἐλευθέρους τοῦ ἀέρος κατοίκους, τὰ πτερωτὰ ἔμψυχα ὄντα; ὅτι θὰ διατρέχῃ τὴν ἀτμόσφαιραν ἐκ τοῦ ἐνὸς πόλου τῆς γῆς ἐπὶ τὸν ἕτερον μετὰ ταχύτητος καὶ ὑπὸ τῶν πτηνῶν αὐτῶν ζηλευτῆς; Ὅποια πρόοδος! Αἱ διὰ ξηρᾶς, αἱ διὰ θαλάσσης, αἱ διὰ τῶν ἀέρων συγκοινωνίαι θὰ ἀναμιλλῶνται ἀλλήλαις μετὰ θερμότητος. Ὅποια μεταμόρφωσις! Ἐκτὸς τῶν πλείστων ἄλλων διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ὠφελμάτων, ὅποσον βῆμα προόδου δὲν θέλει συντελεσθῆ καὶ εἰς τὴν στρατιωτικὴν τέχνην! Ἡ πανίσχυρος καὶ φοβερὰ νῦν ναυτικὴ δύναμις Ἀγγλίας ἴσως τότε θέλει ὑποκύψῃ ὑπὸ νέαν τινὰ ἀεροστατικὴν καλῶς κατηρτισμένην εὐρωπαϊκὴν δύναμιν! Ὅποια ἀληθῶς ἀνατροπὴ! . . .

* *

Πρὶν περατώσωμεν ἐνταῦθα τὸ ἄρθρον ἡμῶν, ἅς μνημονεύσωμεν καὶ τὴν προσεχῆ σύστασιν ἐν Παρισίαις σπουδαιοτάτης ἠλεκτρικῆς εταιρίας, ἥτις θέλει χρησιμεύσει ὡς κέντρον πληροφοριῶν ἐπὶ τῶν προόδων τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐν ἀπάσῃ τῇ οἰκουμένῃ καὶ ὡς κύριος μοχλὸς τῆς διαδόσεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τῆς ἀναπτύξεως καὶ τελειοποιήσεως αὐτοῦ διὰ διαφορῶν ἐπιστημονικᾶς καὶ κοινωνικᾶς ἀνάγκας. Ἦδη ἐσχηματίσθη ἡ πρώτη ἐπιτροπὴ ἐκ προσώπων σπουδαίων, ἀπάντων μελῶν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων, ἵνα μελετήσῃ τὸ ζήτημα καὶ ὀρίσῃ τὰς βάσεις τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης, ἴσως παγκοσμίου, εταιρίας.

Παρίσιαι, 31 Αὐγούστου (ἐ.ν.) 1883. Φ*.

Ἐκ τοῦ Μαρόκου, συγγραφῆς τοῦ γνωστοτάτου Ἰταλοῦ συγγραφέως Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίκις, οὐτινος καὶ ἄλλα ἔργα ἔχουσι δημοσιεῦθ ἐν τῇ «Ἐστία», καταχωρίζομεν ἐκ τῆς ἰταλικῆς ἐξελληνισμένον τὸ κατωτέρω περίεργον κεφάλαιον.

EN ΓΕΥΜΑ

εἰς τοῦ μεγάλου Βεζίρη τοῦ Μαρόκου.

Χθὲς ἐγευματίσαμεν εἰς τοῦ μεγάλου Βεζίρη Ταϊβ βὲν Ἰαμανί τοῦ ἐπινομαζομένου Βοασχερίν, ὅπερ κατὰ τινὰς μὲν σημαίνει νικητῆς εἰς τὸ παιγνίδιον τῆς σφαίρας, κατ' ἄλλους δὲ πατὴρ εἶκοσιν υἱῶν. Εἶναι δὲ μέγας Βεζίρης ψιλῶ μόνον ὀνόματι, διότι ὁ πατὴρ του ἔσχε τὸ ἀξίωμα ἐκεῖνο ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ πρώην Σουλτάνου.

Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἶχε σταλῆ ἵνα μᾶς προσκαλέσῃ ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ ἐνωπιόν μου.

— Ὁ μέγας Βεζίρης Ταϊβ βὲν Ἰαμανί Βοασχερίν, — εἶπε μετὰ πολλῆς σοβαρότητος, —

παρακαλεῖ τὸν πρεσβευτὴν τῆς Ἰταλίας καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ νὰ εὐδοκήσῃ νὰ γευματίσῃ σήμερον εἰς τὸν οἶκόν του.

Ὁ πρεσβευτῆς εὐχαρίστησε.

— Ὁ μέγας Βεζίρης Ταϊβ βὲν Ἰαμανί Βοασχερίν, — ἐξηκολούθησεν ὁ ἄνθρωπος μετὰ τῆς αὐτῆς σοβαρότητος — παρακαλεῖ ὡς αὐτῶς τὸν πρεσβευτὴν καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ νὰ φέρῃσι μεθ' ἑαυτῶν πηροῦνια καὶ μαχαίρια καὶ νὰ συμπαραλάβωσι καὶ τοὺς ὑπηρέτας των ἵνα τοὺς ὑπηρετώσιν εἰς τὴν τραπεζάν.

Ἐπορεύθημεν πρὸς τὸ ἐσπέρας πάντες ἐν ἐπισήμῳ στολῇ μετὰ λευκοῦ λαιμοδέτου, ἐριπτοι, ἀκολουθοῦμενοι ὑπὸ τῶν συνήθων ἐνόπλων ἀνδρῶν. Δὲν ἐνθυμούμαι εἰς ποῖον μέρος τῆς πόλεως ἔκειτο ἡ οἰκία, τόσαι ἦσαν αἱ περιδρομαὶ καὶ αἱ στροφαὶ, τὰς ὁποίας εἶχομεν κάμει, αἱ ἀναβάσεις καὶ καταβάσεις διὰ ὁρομίσκων ἐσκεπασμένων, σκοτεινῶν, ἀπασιῶν, ἔχοντες καθ' ἑκάστην στιγμήν τὸν νοῦν μας νὰ κυβερνώμεν διὰ τοῦ χαλινοῦ τὰς ἡμιόλους, αἵτινες ὠλισθαίνον καὶ νὰ κλίνωμεν τὰς κεφαλὰς διὰ νὰ μὴ προσκρούωμεν πρὸς τὰς καθύγρους καμάρας τῶν ἀτελευτήτων στοῶν.

Ἀφιπτεύομεν ἐν σκοτεινῷ διαδρόμῳ καὶ εἰσερχόμεθα ἐκεῖθεν εἰς εὐρύχωρον αὐλὴν ὀρθογώνιον, τῆς ὁποίας τὸ ἔδαφος ἦτο ἐστρωμένον διὰ ψηφιδωτοῦ. Περιεκυκλοῦτο ἡ αὐλὴ αὕτη ὑπὸ ὑψίστων λευκῶν παραστάδων, ἐφ' ὧν ἐκυρτοῦντο μικρὰ τόξα κεκοσμημένα δι' ἀραβουργημάτων ἐκ μαρμαρώματος κεχρωματισμένα πράσινα· τὸ ὅλον ἀπετέλει παράξενον μαυρουσιοθαβυλωνιακὸν ἀρχιτεκτόνημα, τὸ ὅποσον μᾶς ἐνεποίει τέρψιν ἅμα καὶ θαυμασμόν. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς ἀνέβλυζον ἀπὸ ἐπτὰ ἐκ λευκοῦ μαρμαροῦ δεξαμενῶν ἐπτὰ ὑψηλοὶ κρουνοὶ, ὧν τὸ κελάρυσμα τὸ πολὺ ὠμοῖζε πρὸς ὀργηδαίως καταφερομένην βροχὴν. Ἦσαν περίεξ θυρίδες ἡμικλειστοὶ καὶ ἀνά δύο μικρὰ παράθυρα. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο βραχυτέρων τοῦ ὀρθογωνίου πλευρῶν ἠνοιγόnton ἀνά μίαν μεγάλην θύραν, δι' ὧν εἰσῆρχετο εἰς δύο αἰθούσας, παρὰ τὸν οὐδὸν δὲ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο τούτων θυρῶν μᾶς περιέμενε πεζὸς ὁ μέγας Βεζίρης, ἔχων ὀπισθὲν του δύο γηραιοὺς μαυρουσίους συγγενεῖς του, δεξιὰ δὲ καὶ ἀριστερὰ ἴσταντο δύο σεῖραι δούλων, ἡ μὲν ἀνδρῶν ἡ δὲ γυναικῶν.

Ἀφ' οὗ ἐγενίαν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αἱ συνήθεις φιλοφρονήσεις, ὁ μέγας Βεζίρης ἐκάθησεν ἐπὶ τινος σελιτῆ ἐρειδομένου κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου, ἐσταύρωσε τοὺς πόδας, ἔσφιγγε πρὸς τὴν κοιλίαν του δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν στρογγύλον προσκέφαλον, κατὰ τὴν γνωστοτάτην αὐτοῦ συνήθειαν καὶ ἔμεινεν ἔπειτα οὕτω τοποθετημένος χωρὶς δι' ὅλου νὰ κινήθῃ καθ' ὅλην τὴν ἐσπέραν.

Ἦτο τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν, ἰσχυρὸς, ἔ-

χων κανονικωτάτους τοῦ προσώπου τούς χαρακτῆρας, ἀλλ' ὄχι καὶ συμπαθητικὸς, διότι ἔλαμπεν εἰς τούς ὀφθαλμούς του δὲν ἤξεύρω ὁποία τις λάμψις, ἥτις ὑπεδήλων κίβδηλον ἀνδρα. Ἐφόρει φακίολιον καὶ λευκὸν καρτάνι, ὠμίλει δὲ μετὰ πολλῆς ζωηρότητος καὶ ἠχηρῶς ἐγέλα εἰς πᾶσαν λέξιν εἴτε ἰδίαν εἴτε ἄλλου, ἀναρρίπτων εἰς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξακολουθῶν νὰ κρατῇ χάσκον τὸ στόμα πολὺν χρόνον ἀφ' οὗ εἶχεν ἤδη σβεσθῆ ὁ γέλως.

Πρὸς τούς τοίχους ἐκρέμαντο μικραὶ εἰκόνες μετ' ἐπιγραφῶν ἐκ τοῦ Κορανίου, γεγραμμένων διὰ χρυσῶν γραμμάτων, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς αἰθούσης ὑπῆρχε τράπεζα, ὁμοία πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας βλέπει τις εἰς τὰ ξενοδοχεῖα τῶν χωρίων καὶ τινὰ ἀγροτικὰ καθίσματα, περίξ δὲ λευκοὶ σελτέδες ἐν εἰδει σοφάδων, ἐφ' ὧν ἐρρίψαμεν τούς πῖλους μας.

Ὁ βέν Ἰαμανὶ ἠνοιξε ζωηρὰν συνομιλίαν πρὸς τὸν πρεσβευτὴν, τὸν ἠρώτησεν ἀν ἦτο νυμφευμένος, διὰ τί δὲν ἐνυμφεύετο, τῷ εἶπεν ὅτι ἀν εἶχε σύζυγον θὰ ἦτο μεγάλη δι' αὐτὸν εὐχαρίστησις νὰ τὴν ἴδῃ εἰς τὸ γεῦμά του, ὅτι ὁ τῆς Ἀγγλίας πρεσβευτῆς εἶχε συμπαραλάβει εἰς ἐν τοῦ γεῦμα τὴν θυγατέρα του, ἥτις εἶχε πολὺ εὐχαριστηθῆ, ὅτι πάντες οἱ πρέσβεις ἔπρεπε νὰ νυμφεύωνται ἐπιτήδες διὰ νὰ ὀδηγῶσι τὰς γυναῖκας των εἰς τὸ Φεζ καὶ νὰ γευματίζωσι μετ' αὐτῶν εἰς τὸν οἶκόν του—καὶ ἄλλας τοιαύτας ὁμιλίαις διακοπτομένας ὑπὸ ἀσέστου γέλωτος.

Ἐν ᾧ ὠμίλει ὁ Βεζίρης, ἐγὼ καὶ οἱ ζωγράφοι, καθήμενοι παρὰ τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, παρετηροῦμεν λαθραίως τὰς δούλας, αἰτινες κατὰ μικρὸν λαβοῦσαι θάρρος ἐκ τῆς εὐμενοῦς μας περιεργείας εἶχον πλησιάζει, χωρὶς νὰ τὰς ἴδῃ ὁ Βεζίρης, σχεδὸν μέχρις ἡμῶν καὶ ἐστάθησαν ἔπειτα εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην παρατηροῦσαι ἅμα καὶ ἐπιδεικνύμεναι μετὰ προφανοῦς εὐαρεσκείας. Ἦσαν ὄλαι ὀκτῶ ὠραῖαι νεάνιδες ἀπὸ δεκαπέντε ἕως εἴκοσιν ἐτῶν, τινὲς μὲν ὑπομέλαιναι, ἄλλαι δὲ μαῦραι, μὲ μεγάλους ὀφθαλμούς, διατεταμένους μυκτῆρας, προεζέχοντα τὰ στήθη, ἐνδεδυμένα ἐσθῆτας λευκὰς καὶ περιεζωσμένα περὶ τὴν ὀσφύν διὰ πλατείας κεντημένης ζώνης· εἶχον γυμνοὺς τούς βραχίονας καὶ τούς πόδας, ἐφόρουν δὲ ψέλλια εἰς τὰ μετακάρπια, μεγάλους ἀργυροῦς κύκλους εἰς τὰ ὦτα καὶ δύο μεγάλους δακτυλίους περὶ τὰς κνήμας. Ἐφαίνοντο ὅτι αὐδένα θὰ εἶχον ἐνδοιασμόν νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς χεῖρα χριστιανικὴν νὰ θωπεύσῃ τὰς παρειὰς των. Ὁ εἰς ἐκ τῶν ζωγράφων ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ συναδέλφου του πρὸς τὸν πόδα μιᾶς ἐξ αὐτῶν, ὅστις ἦτο κάλλιστος· ἐκείνη τὸ ἐνόησε καὶ ἀμέσως ἤρχισε νὰ παρατηρῇ τὸν πόδα τῆς μετὰ πολλῆς περιεργείας. Πᾶσαι δὲ αἱ ἄλλαι ἐμιμήθησαν τὴν πρῶ-

τὴν παραβάλλουσαι τούς ἰδίους πόδας πρὸς τούς πόδας ἐκείνης. Ὁ αὐτὸς ζωγράφος διέτεινεν αἰφνης τὸν τέως συνεσταλμένον κυλινδρῖκόν του πῖλον· αἱ δούλαι ὀπισθοχώρησαν ἐν βῆμα, ἔπειτα ἐμειδίασαν καὶ ἐπλησίασαν. Ἄλλ' ἠκούσθη τότε ἡ φωνὴ τοῦ βέν Ἰαμανὶ προστάζοντος νὰ εἰπωσι νὰ παρατεθῆ ἡ τράπεζα καὶ ἀπῆλθον.

Ἡ τράπεζα παρετέθη ὑπὸ τῶν ἡμετέρων στρατιωτῶν, δούλος δὲ τις τῆς οἰκίας ἐνέπηξεν ἐν τῷ μέσῳ τρεῖς μεγάλας λαμπάδας ἐκ καθαροῦ κηροῦ ποικίλου χρώματος. Τὰ πηνάκια ἦσαν τοῦ Βεζίρη, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχον οὔτε δύο ὅμοια, ἄλλα ἦσαν μεγάλα καὶ ἄλλα μικρά, τινὰ μὲν λευκὰ τινὰ δὲ χρωματιστὰ, ἄλλα ἀρίστης ποιότητος καὶ ἄλλα προστυχότατα. Καὶ τὰ χειρόμακτρα δὲ ἦσαν τῆς οἰκίας, ἀλλὰ καὶ ταῦτα βαμβακερὰ μὲν πάντα, ἀλλὰ διαφόρου μεγέθους, ἀστρήφωτα, κοπέντα ἐν βίᾳ καὶ ὅπως ὅπως ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ γεύματος.

Ἦτο ἤδη νύξ ὅτε ἐκαθήσαμεν εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ μέγας Βεζίρης ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ σελτέ μὲ τὸ προσκέφαλον ἐπὶ τῆς κοιλίας, διελέγετο δὲ πρὸς τούς δύο συγγενεῖς του καὶ ἐγέλα ἀδιακόπως.

Δὲν θὰ περιγράψω τὸ γεῦμα διότι δὲν θέλω νὰ ἀναξέσω λυπηρὰς ἀναμνήσεις· λέγω μόνον ὅτι εἶχον παρατεθῆ τριάκοντα φαγητὰ, ἦτοι τριάκοντα βαρεῖαι συμφοραὶ, χωρὶς νὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ μικρότεραι δυσαρέσκεια τῶν γλυκισμάτων.

Μετὰ τὸ δέκατον πέμπτον φαγητὸν, ἐπειδὴ ἀπέθαινε καθ' ὑπερβολὴν δύσκολος ἡ ἐξακολουθησις τοῦ ἀγῶνος χωρὶς νὰ βρέξωμεν τὰ χεῖλη μας δι' ὀλίγου οἴνου, ὁ πρεσβευτῆς παρήγγειλεν εἰς τὸν Μορτέον νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Βεζίρην ἀν εὐηρεστεῖτο νὰ μᾶς ἀφίση νὰ φέρωμεν φιάλας τινὰς καμπανίτου. Ὁ Μορτέος ὠμίλησε περὶ τούτου εἰς τὸ ὦτιον τοῦ Σελάμ καὶ ὁ Σελάμ ἐπανέλαβε τὴν αἴτησιν εἰς τὸ ὦτιον τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος.

Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ἤρχισε μακρὰν περὶ τῆς αἰτήσεώς μας ἀπάντησιν πρὸς τὸν Σελάμ, χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἡμεῖς δὲ μετὰ στενοχωρίας παρηκολουθοῦμεν διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ὀφθαλμοῦ τὴν φυσιογνωμίαν τῆς Ἐξοχότητός του, ἵνα διακρίνωμεν ὁποῖαν τινὰ ἔκθασιν θὰ ἐλάμβανε τὸ διάβημά μας· αἱ παρατηρήσεις μας ὅμως δὲν μᾶς ἐδίδον πολὺ θάρρος.

Ὁ Σελάμ ἠγέρθη περίλυπος καὶ ἀνήνεγκε τὴν ἀπόκρισιν εἰς τὸ ὦτιον τοῦ Μορτέου, ὅστις μᾶς ἀπεσθύλωσε διὰ τῶν ἐξῆς λόγων·

— Ὁ μέγας Βεζίρης λέγει ὅτι δὲν θὰ εἶχε δυσκολίαν . . . ὅτι μάλιστα εὐχαρίστως θὰ συγκατετιθετο . . . ἀλλ' ὅτι ὅμως τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο ἀτοπὸν . . . ὅτι θὰ ἐκηλιδώνοντο τὰ ποτήρια . . . ἴσως καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ὅτι ὁπωσδήποτε ἡ ὄψις,

ἡ ὄσμη . . . τὸ καινοφανὲς τοῦ πράγματος . . .

— Ἐνόησα, ἐνόησα, — ἀπεκρίθη ὁ πρεσβευ-
τῆς — ἄς μὴ γείνη πλέον λόγος.

Τὰ πρόσωπα πάντων αὐτομάτως ἐχρωματί-
σθησαν ὑποπράσινα.

Ἄφ' οὗ ἐτελείωσε τὸ γεῦμα, ὁ πρεσβευτῆς
παρέμεινε ἵνα συνομιλήσῃ πρὸς τὸν Βεζίρη.
ἡμεῖς δὲ ἐξήλθομεν τῆς αἰθούσης. Ἦτο σκότος
καὶ ἐπιπτε ψιλὴ βροχὴ. Εἰς τὴν ἄλλην αἴθου-
σαν, εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς ὑπὸ τὸ φῶς μιᾶς λαμ-
πάδος ἐγευματίζον καθήμενοι χαμαὶ ὁ καθὼς
μετὰ τῶν ἀνθρώπων του καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ
μεγάλου Βεζίρη. Ἐξ ὅλων τῶν μικρῶν παραθύ-
ρων τῶν τεσσάρων τοίχων, ἀτίνα ἐφωτίζοντο
ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς αἰθούσης, ἐκρυφούτ-
ταζον γυναῖκες καὶ παιδιά, ὧν ἡμεῖς ἐξωθεν
διεκρίνομεν τὸ μαῦρον διάγραμμα. Διὰ τινος ἡ-
μιανοικτῆς θύρας τοῦ ἰσογείου ἐφαίετο ἄλλη
αἴθουσα λαμπρῶς φωτισμένη, ὅπου ἐκάθηντο
κύκλῳ ἢ ἦσαν ἡδυπαθῶς ἐξηπλωμένοι αἱ γυ-
ναῖκες τοῦ μεγάλου Βεζίρη φοροῦσαι ὡσερ
βασιλίσσαι διαδήματα, ἀλλ' ἐλαφρῶς ἀποκρυ-
πτόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀρωματώδους καπνοῦ, ὅστις
ἀνέβαινε ἀπὸ τῶν πρὸς τοὺς πόδας των καιο-
μένων θυμιατηρίων. Δούλοι καὶ δούλαι ἐπήγαι-
νον καὶ ἤρχοντο μετὰ τὸ ἐστιατορίου καὶ
τῶν μαγειρείων διερχόμενοι διὰ τῆς αὐλῆς,
εἰσῆρχοντο πότε εἰς τὴν μίαν θύραν καὶ πότε
εἰς τὴν ἄλλην, ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον. Ὁά
ἦσαν πεντήκοντα τοὐλάχιστον πρόσωπα εἰς κί-
νησιν καὶ ὅμως οὔτε φωνὴν ἤκουες οὔτε βῆμα
οὔτε ψιθύρισμα. Ἐνόμιζες ὅτι ἦσαν ἄφωνα καὶ
μυστηριώδη πρόσωπα φαντασματικῆς τινος πα-
ραστάσεως ἐκπληκτοὶ καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τούτῳ,
μακρὸν χρόνον ἐμείναμεν παρατηροῦντες ἀπὸ
τοῦ σκότους, ὅπου ἐκρυπτόμεθα, χωρὶς οὐδὲ λέ-
ξιν νὰ προφέρωμεν.

Ἀπερχόμενοι εἶδομεν κρεμάμενον πρὸς τινα
τῶν παραστάδων τῆς αὐλῆς χονδρὸν λωρίον μὲ
πολλοὺς κόμβους. Ὁ διερμηνεὺς ἠρώτησε δού-
λόν τινα τῆς οἰκίας εἰς τί ἐχρησίμευεν ἐκεῖνο
τὸ λωρίον.

— Νὰ μᾶς μαστιγώνωσιν, — εἶπε.

Ἰππεύομεν πάλιν καὶ κατευθυνόμεθα πρὸς
τὴν οἰκίαν μας συνοδευόμενοι ὑπὸ σμήνους δού-
λων τοῦ Βεζίρη κρατούντων φανούς. Τὸ σκότος
ἦτο ψηλαφητὸν καὶ ἡ βροχὴ ῥαγδαία. Εἶναι ἀ-
δύνατον νὰ φαντασθῇ τις τὴν παράξενον ἐντύ-
πωσιν, ἣν ἔκαμεν ἡ μακρὰ ἐκεῖνη ἵππασία, ἡ
σειρὰ τῶν φανῶν, ὁ ὄμιλος τῶν ἐνόπλων καὶ
κουκουλωμένων ἀνδρῶν, τὸ ἐκκωφαῖνον κρότη-
μα τῶν ποδῶν τῶν ἵππων, ὁ θόρυβος τῶν ἀ-
γρίων κραυγῶν διὰ μέσου τοῦ λαβυρίνθου τῶν
στενῶν δρομίσκων καὶ τῶν ἐσκεπασμένων δια-
δρόμων καὶ ἐν τῇ βαθυτάτῃ σιγῇ τῆς κοιμη-
μένης πόλεως. Ἐνόμιζες ὅτι εἶναι πένθιμος συν-
οδία βαδίζουσα διὰ τῶν μαϊάνδρων ἀπεράντου

σπηλαίου ἢ κρυφία στρατιωτῶν ὁδοιπορία νύ-
κτωρ δι' ὑπογείων στοῶν προχωροῦσα ἵνα αἰ-
φνης καταλάβῃ ἐχθρῶν φρούριον. Αἰφνης ἡ
συνοδία ἐστάθη, νεκρικὴ σιγὴ ἐπεκράτησε καὶ
διεκρίναμεν φωνὴν λέγουσαν ἀραβιστί: — Ἡ ὁ-
δὸς εἶναι κεκλεισμένη! — Μετὰ μίαν στιγμὴν ἡ-
κούσθη κρότος πολλὸς κτυπημάτων. Οἱ στρα-
τιῶται τῆς συνοδίας μας προσεπάθουν μὲ τὰ
κοντάκια τῶν τουφεκίων νὰ διαρρήξωσι μίαν ἐκ
τῶν χιλιῶν πυλῶν, αἵτινες τὴν νύκτα ἐμποδί-
ζουσι τὴν κυκλοφορίαν διὰ τῶν ὁδῶν τοῦ Φέζ.
Ἡ ἐργασία διήρκεσεν ἐπ' ὀλίγον ἤστραπτεν,
ἐβρόντα, ἐβρεχεν· οἱ δούλοι καὶ οἱ στρατιῶται
ἐπήγαιναν καὶ ἤρχοντο μὲ τοὺς φανούς καὶ διε-
γράφοντο μαῦραι αἱ μακραὶ των σικαὶ ἐπὶ τῶν
τοίχων· ὁ καθὼς ὄρθιος ἐπὶ τῶν ἀναβολέων ἡ-
πεῖλει τοὺς ἀοράτους κατοίκους τῶν πέριξ οἰ-
κιῶν ἡμεῖς δὲ ἐνετρυφώμεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς λαμ-
πρᾶς ἐκείνης εἰκόνας τοῦ Ῥεμβράνδ μετ' ἀπε-
ριόριστου εὐχαριστήσεως. Τέλος τὰ κτυπήμα-
τα ἐδιπλασιάσθησαν, ἡ πύλη ἠνοιχθῆ καὶ ἐξη-
κολουθήσαμεν τὴν πορείαν μας. Ὀλίγον πρὶν ἢ
φθάσωμεν εἰς τὸν οἶκόν μας, ὑπὸ τυμβοειδῆ
καμάραν, ἐξ στρατιῶται τοῦ πεζικοῦ μᾶς ἐπα-
ρουσίασαν ὅπλα διὰ τῆς μιᾶς μόνον χειρὸς, διὰ
δὲ τῆς ἄλλης ἐκράτουν λύχρον ἀνημμένον· καὶ
αὕτη ἦτο ἡ τελευταία σκηνὴ τῆς φανταστικῆς
παραστάσεως τῆς ἐπιγραφομένης: — Ἐν γεῦμα
εἰς τοῦ μεγάλου Βεζίρη. — Ἄλλ' ὄχι ἡ τελευ-
ταία σκηνὴ ἦτο ὅτε, μόλις εἰσελθόντες εἰς τὴν
αὐλήν μας ἐχύθημεν εἰς καταβρόχθισιν γαλλι-
κῶν σαρδελῶν καὶ εἰς καταρρόφησιν πολλῶν
φιαλῶν οἴνου τοῦ Βορδῶ. Τότε ὁ σύντροφός μας
Οὔσης ὑψῶνων τὸ ποτήριον ὑπεράνω τῶν κε-
φαλῶν μας, ἀνέκραξε μὲ φωνὴν σεμνοτάτην·
— Τῷ βὲν Ἰαμανὶ Βοασχερίν, μεγάλῳ Βεζίρη
τοῦ Μαρόκου, χαριτοβρῦτως ξενίσαντί μας, ὁ
Στέφανος Οὔσης, χριστιανικώτατα συγχωρῶν,
ἀφιερώνει!

Σ. . .

Η ΤΡΕΛΗ!

Φορεῖ μυρτόπλεκτο στεφάνι
στ' ἀπόπλεγά της τὰ μαλλιά.
Διαβαίν' ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴ στάνη
δειλὰ κι' ἀγάλλα ἡ κοπελιά,
καὶ τραγουδάει ἀφαιρειμένη
στὴ συμφορὰ της τὴ βαρεῖα
— Φέρτε τὰ στέφανα! φέρτε κερῖά!
γιατ' ὁ γαμβρὸς μὲ περιμένει!

Τὴ στάνη βλέπ' ἐρημωμένη,
τ' ἀρνιὰ σὲ χέρι ξενικό,
μὰ δὲν θυμάται πιά ἡ καυμένη,
πῶς τῆς σκοτώσαν τὸ βοσκό.

1. Τοῦ ποιήματος τούτου γαλλικὴ μετάφρασις γενο-
μένη ὑπὸ τοῦ μαρκηρίου de Queux de Saint-Hilaire
ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ περιοδικῷ συγγράμματι «Revue des
peuples Latins».